

Føroyskur vinnulívsmaður í Danmark:

Kom inn í ES - og tað skjótt

- Føroyar koma ikki burtur úr kreppuni við at halda seg fyrri seg sjálvar úti í Atlantshavinum... Vit hava ikki annan møguleika, og tað er ikki óvist, at Føroyar innafyrri ES aftur kunnu koma fyrri seg, sigur Jógvan Durhuus, stjóri á Vestlax í Hirtshals

Fyri fimm árum síðan avgjördu teir, sum eiga Vestsalmon í Kollafirði og Vestlax í Vestmanna at fara til Hirtshals í Danmark at hava royktvírkið. Har roykja teir fiskin, sum verður flaktur á virkinum í Kollafirði.

- Vit gjördu tað tá bæði fyrri veran næri europeiska marknaðinum serliga við feskum vörum, og orsakað av tollpolitikkini hjá ES, sigur Jógvan Durhuus, stjóri á virkinum Vestlax í Hirtshals.

Teir selja mest til stóru matvøruhandlarnar í Týsklandi. Tað gongur væl, og helst verður seinur dagur, at hetta virkið flytir til Føroya.

- Tað hevur verið gott fyrri okkum eisini at hava fótastfesti á europeiska meginlandinum, sigur Jógvan Durhuus.

Nakað má henda

Hann hevur ikki mist vónina um, at Føroyar fara at koma fyrri seg aftur.

Men tað krevur nakað.

- Føroyingar mugu nú til at gera sær greitt, hvat teir vilja við ES. Tað hjálpir ikki at rokka meira um betri avtalur við ES. Vit mugu hava eitt veruligt orðaskifti, og eftir mínum tykki hava Føroyar ongan annan møguleika enn at fara inn í ES, sigur Jógvan Durhuus.

Tað merkir tí ikki, at honum dámar so væl ES við øllum skrivstovuveldinum, og at felagsskapurin nú er so stórur, at har verða talað útívið 20 tungumál.

Einsemi ber ikki til

- Vit koma bara ongan veg við at isolera okkum og halda okkum vera nakað heilt serligt úti í Atlantshavinum. Eingin fer til Føroya nú at gera fløgur, tí tað er ov vandamikið, tá rammurnar ikki eru í lagi.

Hini fara øll

Nú er mestsum greitt, at bæði Svøríki og Finnland fara inn í ES, og Jógvan Durhuus væntar, at vísir fólkakaftvæðan í Noregi um hávaðru viku ikki meirluta fyrri ES-limaskapi, fer Noreg kortini uppí fyrr ella seinni, tí annars flyta norskar fyrirtøkur bara yvir um Kjølín fyrri at fáa tollfyrirminirnar. Og so heldur hann lítið vera at ivast í, at Ísland ger tað sama. Gera vit ikki tað sama, fara Noreg og Ísland at boykhotta okkum.

- Tað má vera betri at fara uppí við upprættari pannu enn at verða drigin inn eftir hárinum, og tí eiga Føroyar skjótast gjørligt, helst í morgin, at fara inn í ES.

Óttin fyrri limaskapi, heldur Jógvan Durhuus, byggir mest á vantandi vitan. Sjálvandi eru øll fólk varin, men nú er neyðugt at fáa upplýsing. Tað hjálpir ikki at renna undan orðaskiftinum.

- Eg sigi ikki, at alt er gott við EF, men tað er bara so, at vitsleppa ikki undan. Tað er sum at velja millum pest og kolera. Einaferð var eg ímóti, men víðurskiftini eru so nógv broytt, at eg dugi at siggja, vit ongan annan møguleika hava enn at fara uppí.

- Politikararnir tosa so nógv um norðurlendskt samstarv í staðin, men hvat er tað vert einsamalt, um øll hini londini fara uppí? EFTA-londini fækkaast eisini í hvørjum. Tosað verður eisini um mentan og frælsi, men hvat er tað frælsið vert, tá vit ikki hava búskaparligt frælsi, sigur Jógvan Durhuus, sum heldur, at kreppan í Føroyum er sjálgjörð. Vit kunnu havt forðað tí stóru flytingini úr Føroyum, um vit fyrri langari tíð síðan bara vóru farin inn í ES. Tað sama við arbeiðsloysinum, og vit høvdu fingið betri kappingarføri og betri atgongd til marknaðin.

Einki at missa

- Og so ræðast nógv, at ES-londini koma og taka fiskin uttan um Føroyar frá okkum. Men vit vita jú, at har er eingin fiskur eftir. Einki er hjá ES at taka frá okkum.

Jógvan Durhuus heldur, at við at fara uppí kunnu vit menna landið sum fiski-íðnaðartjóð. T.d. hevur ES brúkt nógvan pening uppá at menna alivinnuna í Írlandi og ókinum har. Tað høvdu vit óivað eisini fing-

Tað hevur gingið væl hjá Vestlax at selja royktan alifisk til týskar stórhandlar við at hava annað beinið inni á meginlandinum. (Arkivmynd av Roykvirkirinum í Álakeri, Kalmar)

ið, og tað hevði ikki verið olmussa, tí ES miðar eftir at vera sjálvbjargið.

Jógvan Durhuus nevnr teirra egnu fyrirtøku sum dømi um, at tað er neyðugt við betri sambandi við europeiska marknaðin.

Tryggja arbeiðspláss í Føroyum

- Onkur hevur óivað hug at finnaft at okkum, at vit eru farin av landinum við arbeiðsplássum, men hetta virkið hevði ikki verið tað sama, var tað í Føroyum. Harafturat eru vit við at hava hetta virkið eisini við til at tryggja onnur arbeiðspláss í Føroyum, og Vestsalmon í Kollafirði er millum tær fáu føroysku fyrirtøkurnar, ið ikki hava havt sanering fyrri neyðini, sigur Jógvan Durhuus.

- Nú skulu politikararnir

syrgja fyrri at vit fáa rammur at arbeiða innanfyri. Teir skulu ikki gera annað enn tað, hitt megna vit sjálvir.

randi

BILLUTIR

útvegast til
FLEST ALLAR
BILAR

Fa. BILLUTIR

Tlf. 21605

Fax. 21666

Kvinnuhúsið

Ráðgevingin hjá Kvinnuhúsinum er opin hvønn hósdag frá kl. 19.00-21.00, Inngongd hjá KFUM, Oman Plsuvarða 2, ella á tlf. 17200.

Kvinnuhúsið er opið gerandisdagar frá kl. 14.30-16.30. Telefonin, 17200, svarar hvønn dag frá kl. 14.30-7.00 á morgn.

Givin at selja matvørur

Handilin hjá Tummas Thomsen á Tvøroyri orkaði ikki longur at kappast við teir stóru matvøruhandlarnar

Ein av elstu handlunum í landinum, Handilin hjá Tummasi Thomsen á Tvøroyri, selir ikki longur matvørur.

Fyri tveimum vikum síðan seldu tey allar matvørur út.

- Tað bar ikki til longur at kappast við teir stóru matvøruhandlarnar, sigur Bruno Thomsen, sum nú sjálvur annar heldur fam í handlinum. Hann heldur tað vera harmiligt at gevast við at selja matvørur, tí ein slík-

ur gamal handil er hugnaligari enn sjálvstøkuhandlarnir, har fólk sjálf fáa sær upp í kurvina.

Tvær ungar genturnar, sum arbeiddu í handlinum, var neyðugt at siga upp.

Handilin letur ikki aftur.

Nú selja tey sjóklæði, handskar, sodavatn, øl, sigarettir og tubbakk. Hetta eru ikki spillvørur, og nógvum dámar eisini at koma inn í gamla handilin at keypa.

randi

